

EKONOMİ BAKANLIĞI

YATIRIM TEŞVİK SİSTEMİ

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI

Kasım 2016

Discover
the potential

1. Yatırım Teşvik Sistemi

a) Amaç ve İlgili Mevzuat

b) Yatırım Teşvik Sistemi

- *Destek Unsurları*

- *Yatırım Teşvik Uygulamaları*

- *Erzurum, Erzincan ve Bayburt illeri İstatistikleri*

Yatırım Teşvik Mevzuatı

Yatırımlar, Bakanlar Kurulu Kararı ve bu Karar'ın uygulanmasına ilişkin tebliğ hükümleri çerçevesinde desteklenmektedir.

- **2012/3305 sayılı “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar”** (19.06.2012 tarihli Resmi Gazete)
- **2012/1 Sayılı Uygulama Tebliği** (20.06.2012 tarihli Resmi Gazete)

Yatırım Teşvik Sisteminin Amacı

- Cari açığın azaltılması amacıyla ithalat bağımlılığı yüksek olan ara malı ve ürünlerin üretiminin artırılması,
- Teknolojik dönüşümü sağlayacak yüksek ve orta-yüksek teknoloji içeren yatırımların desteklenmesi,
- En az gelişmiş bölgelere sağlanan yatırım desteklerinin artırılması,
- Bölgesel gelişmişlik farklılıklarının azaltılması,
- Destek unsurlarının etkinliğinin artırılması,
- Kümelenme faaliyetlerinin desteklenmesi.

YATIRIM TEŞVİK SİSTEMİ

YATIRIM TEŞVİK SİSTEMİ

BÖLGESEL TEŞVİK

İller arasındaki gelişmişlik farkını azaltmayı ve illerin üretim ve ihracat potansiyellerini artırmayı hedefler.

ÖNCELİKLİ YATIRIM KONULARI

Belirli yatırım konularının 5. Bölge destekleri ile desteklenmesi hedeflenmektedir.

STRATEJİK YATIRIMLAR

Cari açığın azaltılmasına katkı sağlayacak katma değeri yüksek yatırımları desteklenmektedir.

BÜYÜK ÖLÇEKLİ YATIRIMLAR

Teknoloji ve Ar- Ge kapasitesini artıracak, rekabet üstünlüğü sağlayacak yatırımları desteklenmektedir.

GENEL TEŞVİK

Teşvik edilmeyecek yatırım konuları dışında kalan tüm yatırımları kapsamaktadır.

YATIRIM TEŞVİK SİSTEMİNDE DESTEK UNSURLARI

Destek Unsurları	Genel Teşvik Uygulamaları	Bölgesel Teşvik Uygulamaları	Öncelikli Yatırımların Teşviki	Büyük Ölçekli Yatırımların Teşviki	Stratejik Yatırımların Teşviki
KDV İstisnası	✓	✓	✓	✓	✓
Gümrük Vergisi Muafiyeti	✓	✓	✓	✓	✓
Vergi İndirimi		✓	✓	✓	✓
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği		✓	✓	✓	✓
Gelir Vergisi Stopajı Desteği*	✓	✓	✓	✓	✓
Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği*		✓	✓	✓	✓
Faiz Desteği		✓	✓		✓
Yatırım Yeri Tahsisi		✓	✓	✓	✓
KDV İadesi					✓

* Yalnızca 6. Bölgede uygulanır.

KDV İSTİSNASI

Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yurt içinden ve yurt dışından temin edilecek yatırım malı makine ve teçhizat için **katma değer vergisinin ödenmemesi** şeklinde uygulanır.

GÜMRÜK VERGİSİ MUAFİYETİ

Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yurt dışından temin edilecek yatırım malı makine ve teçhizat için **gümrük vergisinin ödenmemesi** şeklinde uygulanır.

VERGİ İNDİRİMİ

Vergi İndirimi; gelir veya kurumlar vergisinin, yatırım için öngörülen katkı tutarına ulaşıncaya kadar indirimli olarak uygulanmasıdır.

Bu destek, stratejik yatırımlar, büyük ölçekli yatırımlar ve bölgesel teşvik uygulamaları çerçevesinde düzenlenen teşvik belgeleri kapsamında sağlanır.

FAİZ DESTEĞİ

- Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında kullanılan **en az bir yıl vadeli krediler için** sağlanan bir finansman desteğidir.
- Teşvik belgesinde kayıtlı **sabit yatırım tutarının %70'ine kadar kullanılan krediye** ilişkin ödenecek faizin veya kâr payının belli bir kısmı Bakanlığımızca karşılanmaktadır.
- Bu destek unsuru, **stratejik yatırımlar, Ar-Ge ve çevre yatırımları ile 3., 4., 5. ve 6. Bölgelerde bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında** yapılacak yatırımlar için uygulanır.

YATIRIM YERİ TAHSİSİ

- Yatırım Teşvik Belgesi düzenlenmiş büyük ölçekli yatırımlar, stratejik yatırımlar ve bölgesel desteklerden yararlanacak yatırımlar için Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yatırım yeri tahsis edilebilir.

SİGORTA PRİMİ İŞVEREN HİSSESİ DESTEĞİ

- Yatırım Teşvik Belgesi kapsamı yatırımla sağlanan **ilave istihdam için** ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin **asgari ücrete tekabül eden kısmının** belirli bir süre Bakanlıkça karşılanmasıdır.
- Büyük ölçekli yatırımlar, stratejik yatırımlar ve bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında düzenlenen teşvik belgeleri için uygulanır.

SİGORTA PRİMİ DESTEĞİ

- Yatırım Teşvik Belgesi kapsamı yatırımla sağlanan **ilave** istihdam için ödenmesi gereken **sigorta primi işçi** hissesinin **asgari ücrete tekabül eden kısmının** 10 yıl süreyle Bakanlıkça karşılanmasıdır.
- Genel teşvik uygulamaları hariç olmak üzere, **sadece 6. Bölgede** gerçekleştirilecek yatırımlar için düzenlenen teşvik belgelerinde öngörülür.

GELİR VERGİSİ STOPAJI DESTEĞİ

- Yatırım Teşvik Belgesi kapsamı yatırımla sağlanan **ilave istihdam için** ödenmesi gereken gelir vergisi stopajının **asgari ücrete tekabül eden kısmının** 10 yıl süreyle terkin edilmesidir.
- **Sadece 6. bölgede** gerçekleştirilecek yatırımlar için düzenlenen teşvik belgelerinde öngörülür.

KDV İADESİ

- Sabit yatırım tutarı **500 milyon Türk Lirasının** üzerindeki Stratejik Yatırımlar kapsamında gerçekleştirilen bina-inşaat harcamaları için tahsil edilen KDV'nin iade edilmesidir.

ASGARİ YATIRIM TUTARI

- Genel Teşvik Sistemi'nde asgari sabit yatırım tutarı;
 - I. ve II. Bölgelerde **1 milyon TL**,
 - III., IV., V. ve VI. Bölgelerde **500 bin TL**'dir.
- Büyük Ölçekli Yatırımlar için asgari sabit yatırım tutarı yatırım konusuna göre farklılık göstermekle birlikte, asgari **50 milyon TL** olarak belirlenmiştir.
- Stratejik Yatırımlar için belirlenen asgari sabit yatırım tutarı **50 milyon TL**'dir.
- Bölgesel Teşvik Uygulamaları için ise **asgari 500.000 TL**'den başlamak üzere desteklenen her bir sektör ve her bir il için ayrı ayrı belirlenmiştir.

YATIRIM TEŞVİK UYGULAMALARI

YATIRIM TEŞVİK SİSTEMİ

BÖLGESEL
TEŞVİK
UYGULAMALARI

ÖNCELİKLİ
YATIRIMLAR

STRATEJİK
YATIRIMLAR

BÜYÜK ÖLÇEKLİ
YATIRIMLAR

GENEL TEŞVİK
UYGULAMALARI

- İller arasındaki gelişmişlik farkını azaltmayı ve illerin üretim ve ihracat potansiyellerini artırmayı hedefler.
- İllerin gelişmişlik seviyelerine göre yardım yoğunlukları farklılaştırılmıştır.
- Desteklenecek sektörler, illerin potansiyelleri ve ekonomik ölçek büyüklükleri dikkate alınarak tespit edilmiştir.
- İller, SEGE 2011 çalışması esas alınarak 6 Bölgeye ayrılmıştır

GÖSTERGELER	DEĞİŞKEN SAYISI
İstihdam Göstergeleri	8
Rekabetçi ve Yenilikçi Kapasite Göstergeleri	15
Mali Göstergeler	7
Demografik Göstergeler	5
Eğitim Göstergeleri	6
Sağlık Göstergeleri	5
Erişilebilirlik Göstergeleri	6
Yaşam Kalitesi Göstergeleri	9
TOPLAM DEĞİŞKEN SAYISI	61

SEGE 2011

6 BÖLGE

BÖLGESEL TEŞVİK UYGULAMALARI

1. Bölge	2. Bölge	3. Bölge	4. Bölge	5. Bölge	6. Bölge
Ankara	Adana	Balıkesir	Afyonkarahisar	Adıyaman	Ağrı
Antalya	Aydın	Bilecik	Amasya	Aksaray	Ardahan
Bursa	Bolu	Burdur	Artvin	Bayburt	Batman
Eskişehir	Çanakkale	Gaziantep	Bartın	Çankırı	Bingöl
İstanbul	Denizli	Karabük	Çorum	Erzurum	Bitlis
İzmir	Edirne	Karaman	Düzce	Giresun	Diyarbakır
Kocaeli	Isparta	Manisa	Elazığ	Gümüşhane	Hakkari
Muğla	Kayseri	Mersin	Erzincan	Kahramanmaraş	Iğdır
	Kırklareli	Samsun	Hatay	Kilis	Kars
	Konya	Trabzon	Kastamonu	Niğde	Mardin
	Sakarya	Uşak	Kırıkkale	Ordu	Muş
	Tekirdağ	Zonguldak	Kırşehir	Osmaniye	Siirt
	Yalova		Kütahya	Sinop	Şanlıurfa
			Malatya	Tokat	Şırnak
			Nevşehir	Tunceli	Van
			Rize	Yozgat	
			Sivas		
8 İL	13 İL	12 İL	17 İL	16 İL	15 İL

BÖLGESEL TEŞVİK UYGULAMALARINDA SAĞLANAN DESTEK UNSURLARI

Destek Unsurları			BÖLGELER					
			I	II	III	IV	V	VI
KDV İstisnası			✓	✓	✓	✓	✓	✓
Gümrük Vergisi Muafiyeti			✓	✓	✓	✓	✓	✓
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı (%)	OSB Dışı	15	20	25	30	40	50
		OSB İçi	20	25	30	40	50	55
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği		OSB Dışı	2 yıl	3 yıl	5 yıl	6 yıl	7 yıl	10 yıl
		OSB İçi	3 yıl	5 yıl	6 yıl	7 yıl	10 yıl	12 yıl
Yatırım Yeri Tahsisi			✓	✓	✓	✓	✓	✓
Faiz Desteği	İç Kredi		-	-	3 Puan	4 Puan	5 Puan	7 Puan
	Döviz / Döviz Endeksli Kredi		-	-	1 Puan	1 Puan	2 Puan	2 Puan

BÖLGESEL TEŞVİK UYGULAMALARI

Bölgesel Teşvik Uygulamalarında; Karar ekinde iller itibarıyla belirlenen sektörler, asgari kapasite veya tutarları sağlamaları halinde aşağıdaki desteklerden yararlanır.

DESTEK UNSURLARI

- KDV İstisnası
- Gümrük Vergisi Muafiyeti
- Vergi İndirimi
- Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği
- Faiz Desteği (**3.,4.,5. ve 6. Bölgelerde**)
- Yatırım Yeri Tahsisi
- Sigorta Primi Desteği (**6. Bölgede**)
- Gelir Vergisi Stopajı Desteği (**6. Bölgede**)

YATIRIM TEŞVİK SİSTEMİ

BÖLGESEL
TEŞVİK
UYGULAMALARI

ÖNCELİKLİ
YATIRIMLAR

STRATEJİK
YATIRIMLAR

BÜYÜK ÖLÇEKLİ
YATIRIMLAR

GENEL TEŞVİK
UYGULAMALARI

5. Bölge desteklerinden yararlanan yatırım konuları

**Yüksek Teknolojili ürünlerin
üretilmesine yönelik yatırımlar**

- ❖ İlaç,
- ❖ Büro, muhasebe ve bilgi işlem makineleri imalatı,
- ❖ Radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı,
- ❖ Tıbbi aletler, hassas ve optik aletler ile saat imalatı,
- ❖ Hava ve uzay taşıtları imalatı.

5. Bölge desteklerinden yararlanan yatırım konuları

AR-GE projeleri neticesinde elde edilen ürünlerin üretilmesine yönelik yatırımlar

Savunma alanındaki yatırımlar

Test merkezleri, rüzgâr tüneli vb. yatırımlar

Belirli otomotiv ve motor yatırımları

Madencilik ve Maden Arama Yatırımları

Eğitim yatırımları

5. Bölge desteklerinden yararlanan yatırım konuları

Enerji verimliliğine yönelik yatırımlar

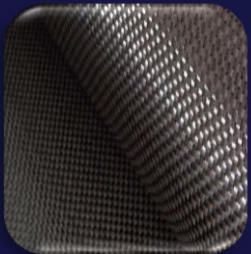
Atık ısıdan geri kazanım yolu ile elektrik üretimi yatırımları

Sıvılaştırılmış doğalgaz (LNG) ve yer altı doğalgaz depolama yatırımları

Yerli kömüre dayalı termik santraller

Karbon elyaf veya entegre kompozit malzeme üretimine yönelik yatırımlar.

Demiryolu taşımacılığı

5. Bölge desteklerinden yararlanan yatırım konuları

Denizyolu taşımacılığı

Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde veya termal turizm konusunda yapılacak turizm konaklama yatırımları

Uluslararası fuar alanı yatırımları

Yenilenebilir Enerji üretimine yönelik türbin ve jeneratör ile rüzgar enerjisi üretiminde kullanılan kanat imalatı yatırımları

Direkt soğutmalı slab döküm ve sıcak haddeleme yöntemi ile alüminyum yassı mamul üretimine yönelik entegre yatırımlar.

Destek Unsurları		Destek Oran ve Süreleri*
KDV İstisnası		✓
Gümrük Vergisi Muafiyeti		✓
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı (%)	40
	Vergi İndirim (%)	80
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği		7 yıl
Yatırım Yeri Tahsis		✓
Faiz Desteği	İç Kredi	5 Puan
	Döviz / Dövizle Endeksli Kredi	2 Puan

*1-5. Bölgelerde yapılacak yatırımlar için 5. Bölge desteği
6. Bölgede yapılacak yatırımlar için 6. Bölge desteği

YATIRIM TEŞVİK SİSTEMİ

BÖLGESEL
TEŞVİK
UYGULAMALARI

ÖNCELİKLİ
YATIRIMLAR

STRATEJİK
YATIRIMLAR

BÜYÜK ÖLÇEKLİ
YATIRIMLAR

GENEL TEŞVİK
UYGULAMALARI

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ

Asgari sabit yatırımın 50 milyon Türk Lirasının üzerinde olması

Yurtiçi toplam üretim kapasitesinin ithalattan az olması

Katma değerın asgari %40 olması

Son bir yıl içerisinde gerçekleşen toplam ithalat tutarının 50 milyon ABD dolarının üzerinde olması

Asgari sabit yatırım tutarı üçmilyar Türk Lirasının üzerinde olan öncelikli yatırımlar stratejik yatırım kabul edilir.

STRATEJİK YATIRIMLARIN TEŞVİKİ

DESTEK UNSURLARI

- KDV İstisnası
- Gümrük Vergisi Muafiyeti
- Vergi İndirimi
- Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği
- Yatırım Yeri Tahsis
- KDV İadesi
- Sigorta Primi (İşçi Hissesi) Desteği (6. Bölgede)
- Gelir Vergisi Stopajı Desteği (6. Bölgede)

STRATEJİK YATIRIMLAR İÇİN SAĞLANAN DESTEK UNSURLARI

Destek Unsurları		Destek Oran ve Süreleri*
KDV İstisnası		✓
Gümrük Vergisi Muafiyeti		✓
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı (%)	50
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği		7 yıl (6. Bölgede 10 Yıl)
Yatırım Yeri Tahsisi		✓
Faiz Desteği	İç Kredi	5 Puan
	Döviz / Dövizle Endeksli Kredi	2 Puan
Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği		10 yıl (Sadece 6. Bölgede Gerçekleştirilecek Yatırımlar İçin)
Gelir Vergisi Stopajı Desteği		10 yıl (Sadece 6. Bölgede Gerçekleştirilecek Yatırımlar İçin)
KDV İadesi		✓ (Sadece 500 Milyon TL ve üzeri yatırımlar için)

YATIRIM TEŞVİK SİSTEMİ

BÖLGESEL
TEŞVİK
UYGULAMALARI

ÖNCELİKLİ
YATIRIMLAR

STRATEJİK
YATIRIMLAR

**BÜYÜK ÖLÇEKLİ
YATIRIMLAR**

GENEL
TEŞVİKLER

BÜYÜK ÖLÇEKLİ YATIRIMLAR

Sıra No	Yatırım Konuları	Asgari Sabit Yatırım Tutarları (Milyon TL)
1	Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatı	1000
2	Kimyasal Madde ve Ürünlerin İmalatı	200
3	Liman ve Liman Hizmetleri ile Havalimanı Yatırımları	200
4	Motorlu Kara Taşıtlarının İmalatı Yatırımları	200
4-a	Motorlu Kara Taşıtları Ana Sanayi Yatırımları	
4-b	Motorlu Kara Taşıtları Yan Sanayi Yatırımları	
5	Demiryolu ve Tramvay Lokomotifleri ve/veya Vagon İmalatı Yatırımları	50
6	Transit Boru Hattıyla Taşımacılık Hizmetleri Yatırımları	
7	Elektronik Sanayi Yatırımları	
8	Tıbbi Alet, Hassas ve Optik Aletler İmalatı Yatırımları	
9	İlaç Üretimi Yatırımları	
10	Hava ve Uzay Taşıtları ve/veya Parçaları İmalatı Yatırımları	
11	Makine (Elektrikli Makine ve Cihazlar Dahil) İmalatı Yatırımları	
12	Metal Üretimine Yönelik Yatırımlar: Maden Kanununda belirtilen IV/c grubu metalik madenlerin cevher ve/veya konsantresinden nihai metal üretime yönelik yatırımlar (bu tesislere entegre madencilik yatırımları dahil)	

BÜYÜK ÖLÇEKLİ YATIRIMLARIN TEŞVİKİ

Teknoloji ve Ar- Ge kapasitesini artıracak, uluslararası alanda rekabet üstünlüğü sağlayacak yatırımların desteklenmesini hedefler.

DESTEK UNSURLARI

- KDV İstisnası
- Gümrük Vergisi Muafiyeti
- Vergi İndirimi
- Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği
- Yatırım Yeri Tahsis
- Sigorta Primi (İşçi Hissesi) Desteği (6. Bölgede)
- Gelir Vergisi Stopajı Desteği (6. Bölgede)

BÜYÜK ÖLÇEKLİ YATIRIMLAR İÇİN SAĞLANAN DESTEK UNSURLARI

Destek Unsurları			BÖLGELER					
			I	II	III	IV	V	VI
KDV İstisnası			✓	✓	✓	✓	✓	✓
Gümrük Vergisi Muafiyeti			✓	✓	✓	✓	✓	✓
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı (%)	OSB Dışı	25	30	35	40	50	60
		OSB İçi	30	35	40	50	60	65
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği		OSB Dışı	2 yıl	3 yıl	5 yıl	6 yıl	7 yıl	10 yıl
		OSB İçi	3 yıl	5 yıl	6 yıl	7 yıl	10 yıl	12 yıl
Yatırım Yeri Tahsisi			✓	✓	✓	✓	✓	✓

YATIRIM TEŞVİK SİSTEMİ

BÖLGESEL
TEŞVİK
UYGULAMALARI

ÖNCELİKLİ
YATIRIMLAR

STRATEJİK
YATIRIMLAR

BÜYÜK ÖLÇEKLİ
YATIRIMLAR

GENEL TEŞVİK
UYGULAMALARI

Bölge ayrımı yapılmaksızın;

- Teşvik edilmeyecek yatırım konuları ile diğer teşvik uygulamaları kapsamında yer almayan ve
- Belirlenen asgari sabit yatırım tutarı şartını sağlayan yatırımlardır.

DESTEKLER:

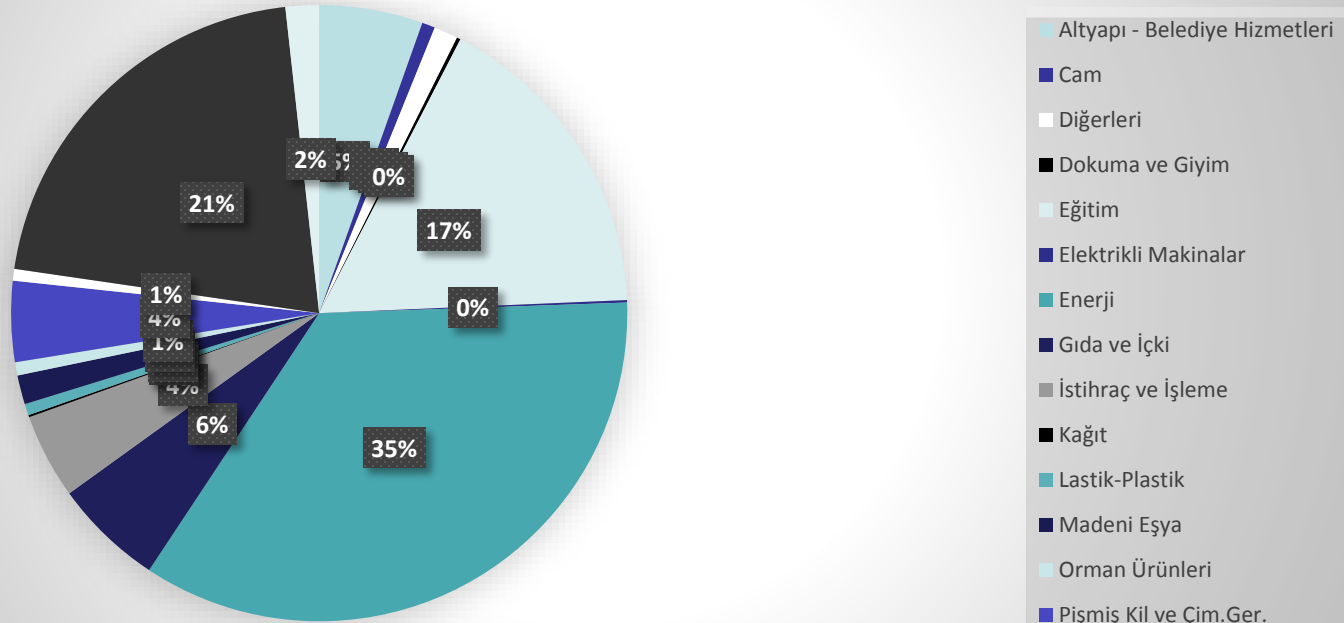
- KDV İstisnası
- Gümrük Vergisi Muafiyeti
- Gelir Vergisi Stopajı Desteği (6. Bölge)

2012/3305 Sayılı Karar Kapsamında Erzurum Erzincan ve Bayburt İlleri İçin Düzenlenmiş Yatırım Teşvik Belgelerine İlişkin İstatistikler (Milyon TL)

Yatırımın Yeri	Belge Adedi	Sabit Yatırım	İstihdam
Erzurum	114	895	1.729
Erzincan	62	3.191	1.307
Bayburt	18	108	271
Genel Toplam	194	4.194	3.307

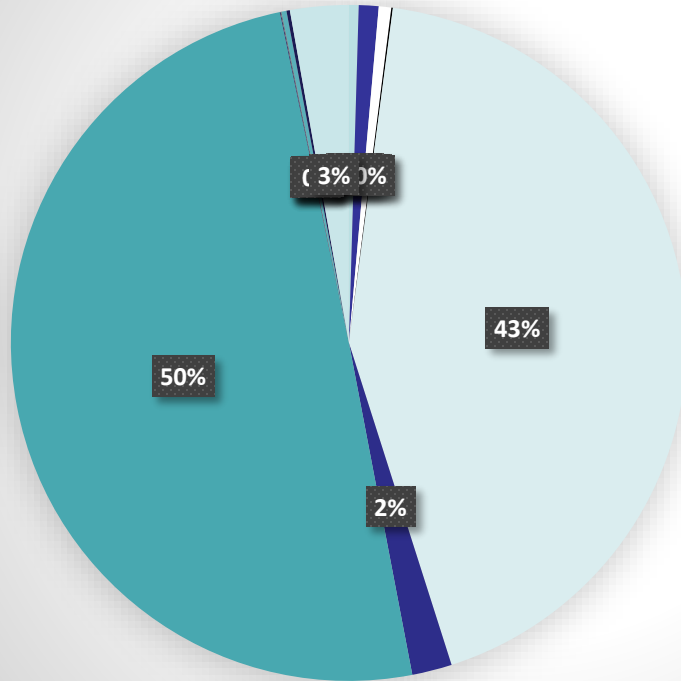
2012/3305 Sayılı Karar Kapsamında Erzurum İli İçin Düzenlenmiş Yatırım Teşvik Belgelerinde Kayıtlı Sabit Yatırımın Sektörlere Göre Dağılımı

ERZURUM

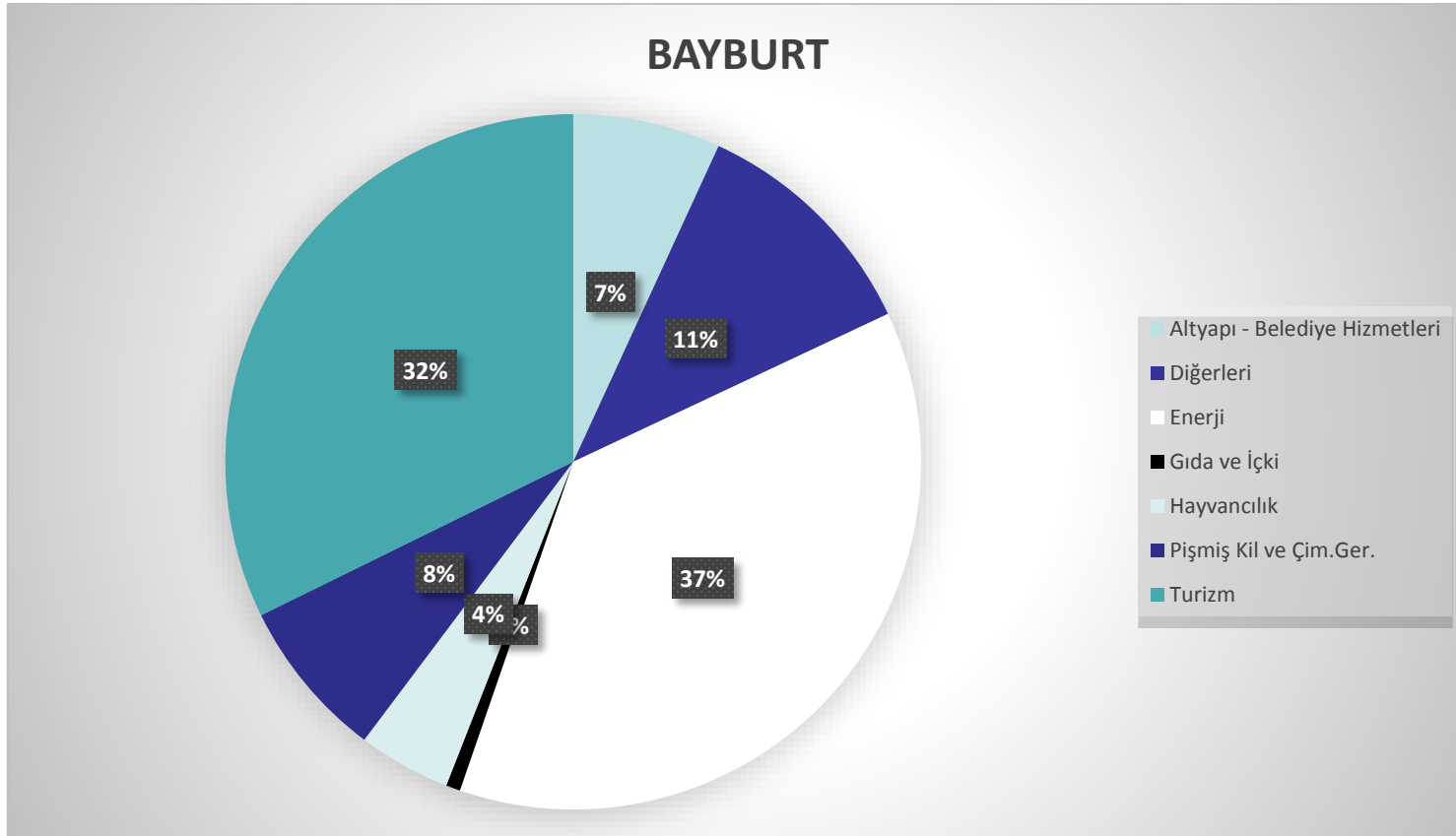
2012/3305 Sayılı Karar Kapsamında Erzincan İli İçin Düzenlenmiş Yatırım Teşvik Belgelerinde Kayıtlı Sabit Yatırımın Sektörlere Göre Dağılımı

ERZİNCAN

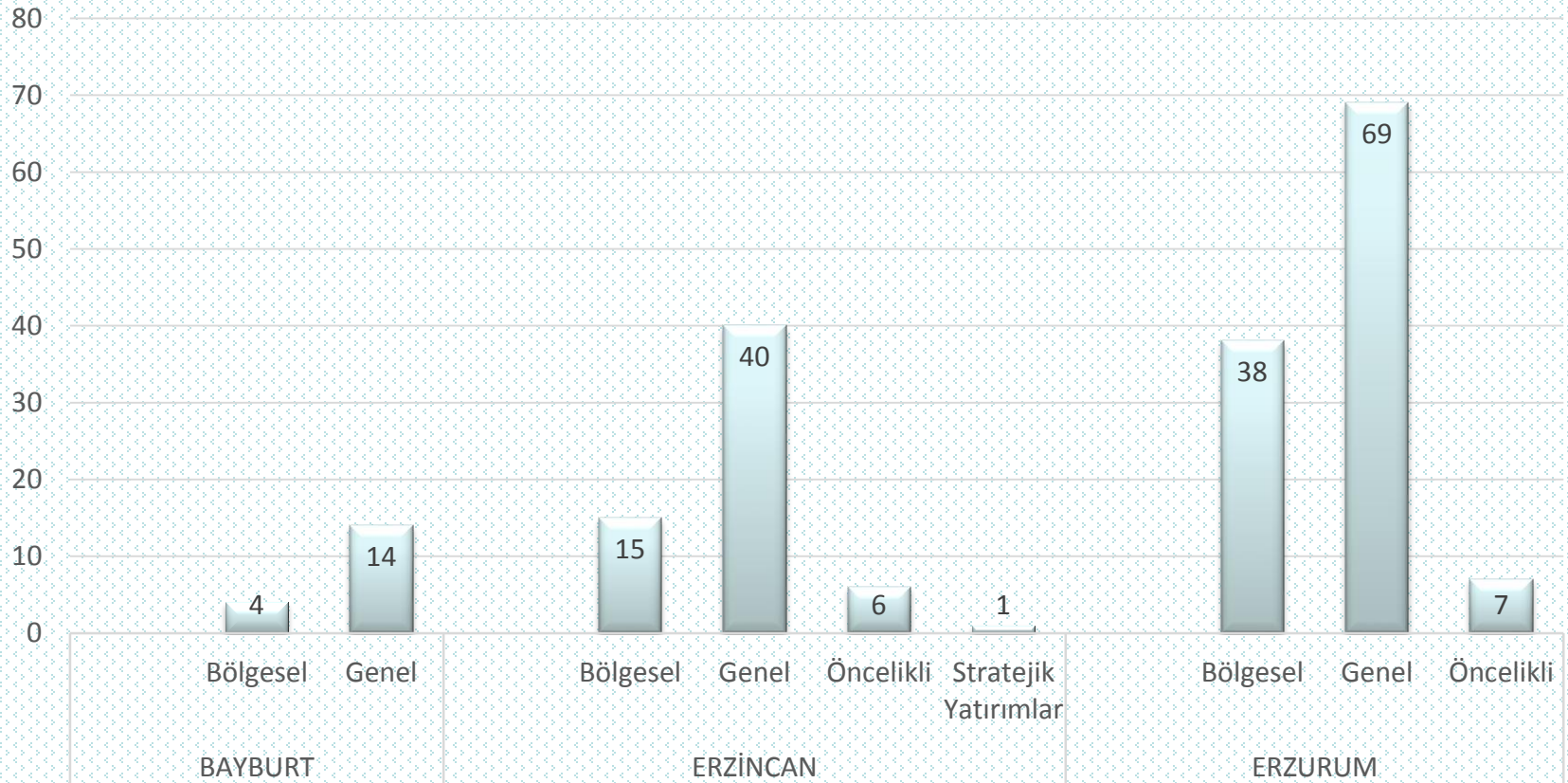

- Altyapı - Belediye Hizmetleri
- Diğerleri
- Eğitim
- Elektrikli Makinalar
- Enerji
- Gıda ve İçki
- İstihraç ve İşleme
- Kağıt
- Lastik-Plastik
- Orman Ürünleri
- Pişmiş Kil ve Çim.Ger.
- Ticaret - Depolama
- Turizm

2012/3305 Sayılı Karar Kapsamında Bayburt İli İçin Düzenlenmiş Yatırım Teşvik Belgelerinde Kayıtlı Sabit Yatırımın Sektörlere Göre Dağılımı

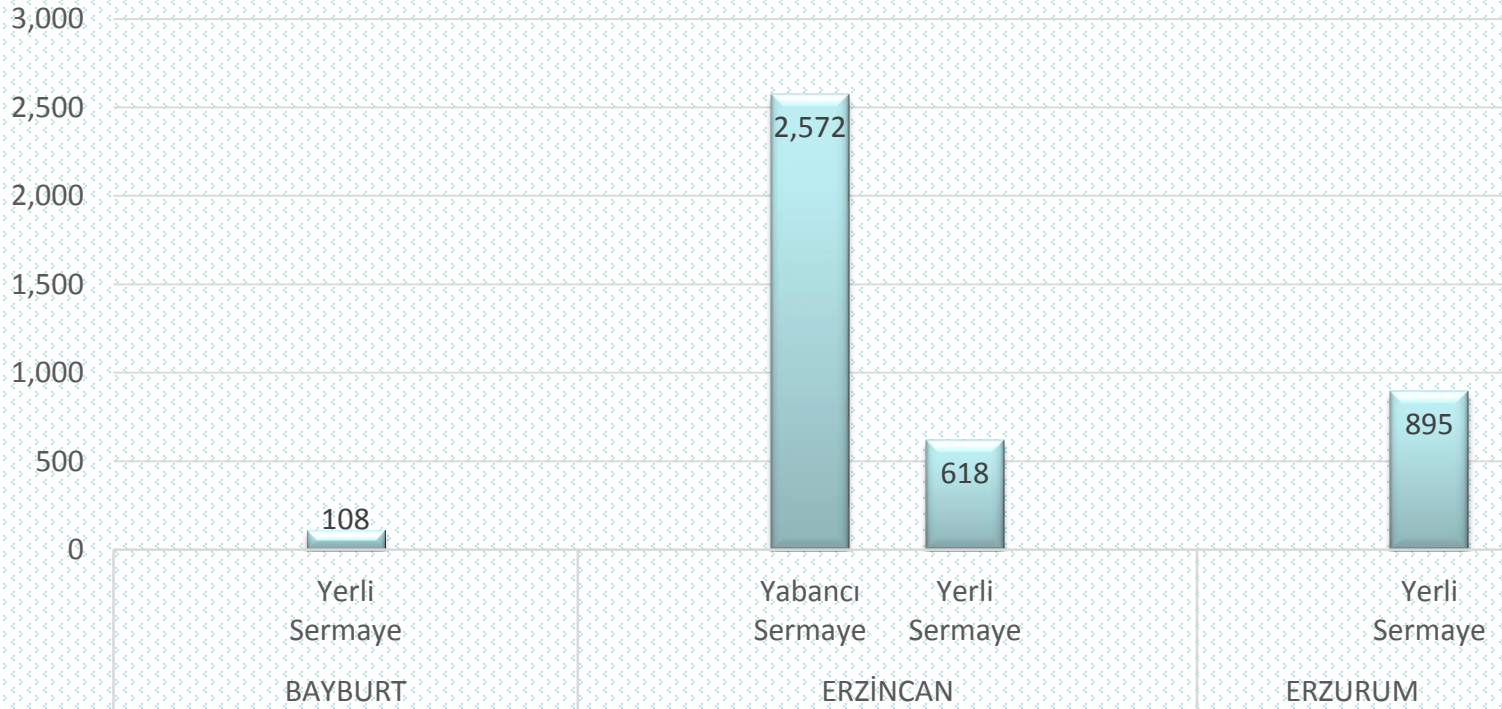

2012/3305 Sayılı Karar Kapsamında Erzurum Erzincan ve Bayburt İlleri İçin Düzenlenmiş Yatırım Teşvik Belgelerinde Kayıtlı Sabit Yatırımın Destekleme Sınıfına Göre Dağılımı

2012/3305 Sayılı Karar Kapsamında Erzurum Erzincan ve Bayburt İlleri İçin Düzenlenmiş Yatırım Teşvik Belgelerinde Kayıtlı Sabit Yatırımın Sermaye Türüne Göre Dağılımı

Grafik Başlığı

EKONOMİ BAKANLIĞI

YATIRIM TEŞVİK SİSTEMİ

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI

Discover
the potential